

U ovoj knjizi se opisuje primena programa LOTUS 1-2-3, verzije 3.0 i 3.1, na personalnim računarima IBM AT 286, AT 386, PS/2, kao i njima kompatibilnim računarima. Odmah ćemo istaći da verzija 3.0 programa LOTUS 1-2-3 postavlja neke posebne hardverske zahteve od računara AT 286 i ako ti zahtevi nisu ispunjeni, verzija 3.0 ne može da se koristi na takvom računaru. Ovi hardverski zahtevi su opisani u odeljku 1.7. Prema tome ako nemate verziju 3.0 (ili višu) programa LOTUS 1-2-3, i ako vaš računar ne ispunjava hardverske zahteve koje postavlja ova verzija programa LOTUS 1-2-3, nećete moći da koristite ovu knjigu.

Često se postavlja pitanje knjižaru da li ova knjiga opisuje primenu najnovije verzije programa LOTUS 1-2-3, pošto vi raspolazete najnovijom verzijom programa. U ovom slučaju izraz "najnovija verzija" je prilično rastegljiv. Među najnovijim verzijama programa LOTUS 1-2-3 prvo se pojavila verzija 2.0, koju su sledile ostale verzije sledećim redosledom: 2.01, 3.0, 2.2, 3.1, 2.3 itd. Verzije 2.0, 2.01, 2.2, 2.3 su slične, imaju nešto skromnije mogućnosti i mogu da koriste i skromnije računare. Ova knjiga nije namenjena za opis upotrebe ovih verzija, mada u većini slučajeva može da se i za to koristi. Verzije 3.0 i 3.1 su međusobno slične, imaju nešto veće mogućnosti, zahtevaju računare većih mogućnosti i za njihovu primenu može da se koristi ova knjiga. Prema tome vodite računa – danas se prodaju paralelno dve verzije programa LOTUS 1-2-3, jedna namenjena za skromnije računare, a druga namenjena za računare više klase. Ova knjiga je namenjena onima koji imaju neki od tih računara više klase i koji žele da koriste verzije 3.0, 3.1 ili više, programa LOTUS 1-2-3.

U ovoj knjizi je kao osnovna verzija opisana verzija 3.0. Sve ono što je opisano može da se primeni i u verziji 3.1. Pored toga, u zadnjim odeljcima nekih glava opisane su i neke specifičnosti verzije 3.1. Osnovna razlika između verzija 3.0 i 3.1 je u tome da verzija 3.1 ima podprogram WYSIWYG. Kako je ovaj podprogram pretežno namenjen stonom izdavaštvu i kako je veoma obiman, to u ovoj knjizi nije opisana većina mogućnosti podprograma WYSIWYG, već su opisane samo one najvažnije.

Ova knjiga može da se delimično primeni i za verziju 2.2 programa LOTUS 1-2-3. U tom slučaju treba biti obazriv, pošto neke od opisanih mogućnosti neće moći da se primene za verziju 2.2. Pre svega to je primena višedimenzionalnih tabela i rad sa više aktivnih fajlova, što je opisano u glavama 11 i 12. Većina ostalih mogućnosti verzije 3.0 može da se nađe i u verziji 2.2.

Ova knjiga namenjena je svima onima koji manipulišu brojevima organizovanim u tabele, ili u baze podataka, ili brojevima predstavjenim preko grafi-

kona. Praktično, ne postoji profesija koja ne manipulise brojevima i kojoj ne bi mogla da koristi ova knjiga za lakšu manipulaciju. Pri tom primena personalnog računara uz pomoć aplikacionog programa LOTUS 1-2-3 veoma olakšava i ubrzava rad.

Posebno treba istaći da primena programa LOTUS 1-2-3 ne zahteva nikakvo veće predznanje o računarima i programiranju. Da bi se koristio program LOTUS 1-2-3, potrebno je samo da se poznaje kako se uključuje računar i kako se obavljaju osnovne operacije sa operativnim sistemom DOS (još jednom: samo osnovne operacije, nikako nije potrebno detaljno poznavanje DOS-a). A u ovoj knjizi je dato sve ono što je potrebno za primenu programa LOTUS 1-2-3, verzija 3.0.

Program LOTUS 1-2-3 je integrisani aplikacioni program namenjen za tri oblasti rada:

- za tabele,
- za grafikone,
- za baze podataka.

Program LOTUS 1-2-3 prvenstveno služi za izradu tabela. Osim izrade tabela, program LOTUS 1-2-3 omogućuje i izradu grafikona na osnovu podataka sadržanih u tabelama. Pored toga, program LOTUS 1-2-3 koristi se i za izradu baze podataka u tabelarnom obliku. Pri tome se, takođe, koristi elektronska tabela u koju se smešta baza podataka.

Postoje aplikacioni programi različitih nivoa, manje ili više složeni. Manje složeni programi ne zahtevaju predznanje o računarima, niti veliku obuku za njihovu upotrebu. Složeni programi mogu da zahtevaju znatno predznanje o računarima i programiranju, a za njihovo elementarno korišćenje potrebna je znatno duža obuka. Međutim, rezultati postignuti ovim složenijim programima su i po kvalitetu i po kvantitetu značajniji.

Ova knjiga namenjena je vrlo širokom krugu onih koji žele brzo da ovladaju znanjem za korišćenje elementarnih mogućnosti koje pruža aplikacioni program LOTUS 1-2-3. Za primenu programa LOTUS 1-2-3, postoje knjige na po 200 do 900 stranica, koje detaljno opisuju sve mogućnosti ovog programa.

Da bi se u knjizi kao što je ova, prikazale razne mogućnosti aplikacionog programa LOTUS 1-2-3, jedini izlaz bio je da se prikažu samo one najčešće korišćene mogućnosti. Princip 80% : 20%, primenjen na znanje o programima, kaže da se pri upotrebi nekog programa u 80% slučajeva koriste znanja savladana za 20% vremena, dok za preostalih 20% slučajeva korišćenja, treba uložiti još 80% vremena za ovladavanje potrebnim znanjem. Sledeći taj princip, u ovoj knjizi su prikazane mogućnosti programa LOTUS 1-2-3 koje se koriste u više od 80% slučajeva, a za čije je upoznavanje potrebno svega 20% od vremena potrebnog za potpuno ovladavanje programom.

Autor duguje zahvalnost preduzeću MP YUSACO d.o.o., Bulevar Radničke Samouprave 1 iz Novog Sada, zastupniku preduzeća LOTUS DEVELOPMENT CORP., za kopiju verzije 3.1 programa LOTUS 1-2-3, na osnovu koje je sastavljena ova knjiga, kao i za drugu pomoćnu literaturu.